

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság **Budapesten, 2010. év október hó 27. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Í t é l e t e t:

A **rágalmazás vétsége** miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a magánvádló és a vádlott másodfellebbezéseit elbírálva Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 20.Bf.5189/2010/5. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottat az ellene további 1 rb. rágalmazás vétsége (Btk. 179. § (1) bekezdése) miatt emelt vád alól is felmenti.

A magánvádlót kötelezi, hogy fizessen meg az államnak 53.800,- (ötvenháromezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költséget és az eljárás során le nem rótt összesen 12.000,- (tizenkétezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2009. november 13. napján kelt 5.B.25.212/2004/72. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rendbeli a Btk. 179. § (1) bekezdésébe ütköző rágalmazás vétségében, ezért őt 1 évi próbára bocsátotta. Kötelezte az eljárás során felmerült 7.550 forint bűnügyi költség, valamint 5.000,- forint eljárási illeték államnak történő megfizetésére. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a magánvádló súlyosításért, a vádlott felmentéséért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 2010. május 6. napján kelt 20.Bf.VII.5189/2010/5. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat az ellene 1 rb. rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A terhére fennmaradó - helyesen 1 rb. - rágalmazás vétsége miatt pedig megrovásban részesítette; kötelezte 5.000,- forint bűnügyi költség magánvádlónak történő megfizetésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a magánvádló a vádlott felmentése miatt, valamint súlyosításért, a vádlott a felmentéséért jelentettek be fellebbezést.

A harmadfokú nyilvános ülésen a magánvádló fellebbezését fenntartotta. Az elsőfokú bíróság által kifejtettek alapján megállapítható, hogy a vádlott elkövette a rágalmazás vétségét, ez következik az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból, mely a harmadfokú eljárásban is irányadó. Helyesen állapította meg a több rendbeliséget is, mivel önálló jogalanyisággal bíró több sértettől van szó. Erre figyelemmel az ítélet tábla változtassa meg a másodfokú ítéletet és állapítsa meg a vádlott bűnösségét további rágalmazás vétségében. A halmazati szabályok alapján szabjon ki vele szemben büntetést.

A magánvádló felszólalásában előadta, hogy az iratokhoz csatolt videokazettán látható és hallható, hogy a vádlott a lottózóban emberek előtt azt állította, hogy a dokumentumot meghamisította. Készült egy másik, 2 és fél órás kazetta is, amelyen elhangzott a szexpartner kifejezés is, azonban ez a kazetta használhatatlanná vált. Mindezekre figyelemmel kérte a vádlott elítélését.

A vádlott védője fenntartotta a vádlott fellebbezését és indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság a vádlottat bűncselekmény hiányában mentse fel. A tárgyaláson elhangzott kijelentéssel kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta azt, hogy a feljelentés a tudomásszerzéstől számított 30 napon belül történt. Ezzel szemben a polgári peres eljárásban, 2003. szeptember 22-i volt a kijelentés, a feljelentés pedig 2004. év december 8-án. A videokazettán elhangzottak kapcsán jól kivehető, hogy a meghamisítás kifejezés nem hangzott el a vádlott részéről.

A vádlott csatlakozott védője által elmondottakhoz. Tagadta, hogy a 2003. év szeptember 22-i tárgyaláson olyan előadást tett volna, hogy a magánvádló szexpartner közvetítésével foglalkozik, legalábbis nem ilyen formában hangzott ez el. Ezt próbálta korrigálni társközvetítésre. A csatolt videokazettán szereplő felvételen nem tett olyan kijelentést, hogy a dokumentum hamis lenne, csak annyit mondott, hogy „honnan tudjam, hogy ez valódi”.

A Fővárosi Ítélet tábla elsősorban azt vizsgálta, hogy a másodfokú bíróság ítélete ellen van-e helye az ún. másodfellebbezésnek. Megállapította, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság a vádlott bűnösségét 3 rb. rágalmazás vétségében állapította meg. A másodfokon eljáró bíróság ezen bűncselekmények közül 1 rb. rágalmazás vétsége tekintetében felmentő rendelkezést alkalmazott, mert a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2003. szeptember 22. napján tartott tárgyaláson elhangzottak tekintetében nem látta megállapíthatónak bűncselekmény elkövetését, ezért a Be. 331. § (1) bekezdése alapján a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontjának I. fordulatára tekintettel bűncselekmény hiányában hozott felmentő rendelkezést. A két ítélet bűnösséget megállapító illetve felmentő rendelkezése e cselekmény tekintetében egymással ellentétes, ezért a Be. 386. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a másodfellebbezés, ennek nyomán a harmadfokú eljárás törvényes előfeltétele fennáll. Nem tévedett ezért a másodfokú bíróság, amikor jogorvoslati lehetőséget biztosított az ítéletével szemben és elfogadta a magánvádló és a vádlott

által a másodfokú nyilvános ülésen bejelentett fellebbezéseket, melyek megnyitották a harmadfokú eljárást. Itt jegyzi meg a harmadfokú bíróság, hogy a Fővárosi Bíróság másik rendelkezése - az elsőfokú bíróság által 2 rendbeliként megjelölt rágalalmazást 1 rendbeli bűncselekménynek minősített - önmagában még nem nyitotta volna meg a harmadfokú eljárást, mert nem az elítélt vádlott felmentéséről, hanem cselekményének helyes minősítéséről határozott.

A harmadfokú eljárás keretében a Fővárosi Ítéltábla a Be. 387. § (1) bekezdése alapján a perorvoslatokkal megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást bírálta felül. Megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróságok az eljárási szabályok betartásával folytatták le az eljárásukat. A történeti tényállásban azonban pontatlanul rögzítették a magánvádló által becsatolt videokazettán levő kijelentéseket, továbbá az ugyancsak rendelkezésre álló a polgári peres eljárás 2003. szeptember 22-i jegyzőkönyvből hiányosan, így értelemzavaróan idézték az ott elhangzottakat.

A Be. 388. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatot arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan. A (2) bekezdés szerint, ha az a tényállás, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta megalapozatlan, és a helyes tényállás az iratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az iratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészítheti vagy helyesbítheti. A Fővárosi Ítéltábla az utóbbi rendelkezésre figyelemmel az iratokhoz csatolt, az elsőfokú bíróság 2009. november 13-i tárgyalásán lejátszott (72. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal) videokazettán található, a magánvádlónak a vádlottal folytatott beszélgetésével, továbbá a Pesti Központi Kerületi Bíróság 16.P.85.514/2001/37 számú tárgyalási jegyzőkönyv 4-5. és 7. oldalán írtakkal a következők szerint egészíti ki a történeti tényállást.

- A tényállás 1. pontjában a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 6.P.85514/2001. számú ügyben 2003. év szeptember hó 22-én tanúként hallgatta meg a vádlottat, aki a tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 1. bekezdésében azt a kijelentést tette, hogy „az alperesi cég eközben elköltözött és ott az alperes képviselője megalapította a klubot, amely állítása szerint jól ment”. A tárgyaláson beavatkozóként jelen lévő a jegyzőkönyv 5. oldalán írtak szerint kifogásolta, hogy - többek között - nem került jegyzőkönyvezésre a vádlott azon kijelentése a Klubbal kapcsolatban, hogy „az alperesi képviselőnek szexpartner közvetítő klubja van”. Kérte ezért a jegyzőkönyv ezzel történő kiegészítését. Az eljáró bíró ugyanezen oldal utolsó bekezdésében a jegyzőkönyvben azt rögzítette, hogy „a fenti beavatkozó nyilatkozattal kapcsolatban a jegyzőkönyvet nem egészíti ki”. Erre reagált a vádlott a jegyzőkönyv 7. oldalán írtak szerint, hogy a „szexpartner kereséssel kapcsolatban ezt az alperesi képviselő (magánvádló) társközvetítésnek

nevezte és pont ő mondta, hogy nem e akarok ebbe beszállni, mert ez milyen jó buli".

- A történeti tényállás 2. pontjából kirekeszti az elsőfokú bíróság ítélet 2. oldal 3. bekezdésében rögzített, a másodfokú bíróság által hibátlannak ítélt azon megállapítást, hogy 2004. év november hó második felében a vásárcsarnokban a vádlott olyan kijelentést tett, hogy a „Kft. pénzét a magánvádló átmentette egy másik Kft-be, így a Kft. az ő pénzéből üzemel, ergo az üzletben található valamennyi érték az övé..., a magánvádló által részére bemutatott, a bank által kiállított 5 millió forint befizetéséről szóló banki igazolást meghamisította".
- A 2. tényállásban az előbbiek helyett a harmadfokú bíróság azt rögzíti, hogy a felvételen láthatóan a vádlott megjelent a helyiségben, majd amikor a magánvádló emiatt telefonon kihívta a rendőrséget elindult az üzletből, ekkor a magánvádló azzal hívta vissza, hogy „miért mész el, várd meg a rendőrséget".
A vádlott (továbbiakban V.): „Majd te megvárod a rendőrséget”.
Magánvádló (továbbiakban M): „Te várd meg a rendőrséget és gyere ide mutatok neked valamit, hogy milyen hülye vagy, azt. Ha tudsz olvasni elolvashatod, hogy milyen hülyeséget mondtál.”
V: „Hová tetted a pénzt, hová tetted a pénzt?”
M: „Ezt nézd meg, mikor lett befizetve.”
V: „Honnan tudjam, hogy ez valós? Hová lett a pénz, megítélte a bíróság, miért 10 évig tartott, mi van a Kft-vel, mit csináltál?”
M: „Az ügyvezető, fordulj hozzá, ha olyan hülye vagy, hogy kétségbe vonod a banki igazolást.”
V: „Eddig miért nem jöttél tárgyalásra, mi bajod volt, az agyad lágyult, vagy altesti panaszaid vannak. Elég szarul nézel ki.”
M: „Lehet, hogy szarul nézek ki, de te is így fogsz kinézni.”
A beszélgetés és a felvétel félbeszakad.

Az első-, illetve másodfokú bíróság által megállapítottakkal szemben az előbbi bizonyítékok hitelesen tartalmazták a vádlott által elmondottakat. Az eljárás során meghallgatott tanúk viszont cáfolták a magánvádló pontosított feljelentését (Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.B.25.212/2004/4. számú jegyzőkönyv 1. oldal), mely szerint a vádlott a polgári tárgyaláson olyan kijelentést tett, hogy ő szexpartner közvetítéssel foglalkozik; az üzlethelyiségében azt mondta, hogy a kft. tőkeemelését az ő pénzéből hajtotta végre; a bank által kiállított igazolást meghamisította. Az iratokhoz csatolt polgári tárgyalási jegyzőkönyvből ezzel szemben az állapítható meg, hogy a beavatkozó indítványozta a tárgyalási jegyzőkönyv kiegészítését, mert - álláspontja szerint - a vádlott olyan kijelentést tett, hogy „az alperesi képviselőnek (a magánvádlónak) szexpartner közvetítő klubja van”. Ezt az indítványt azonban az eljáró bíró elutasította és a tárgyalási jegyzőkönyvet nem egészítette ki. A polgári tárgyalás későbbi szakában a vádlott erre hivatkozással nyilatkozta, hogy a

beavatkozó által „szexpartner közvetítés”-nek nevezett tevékenységet a magánvádló társközvetítésnek nevezte. Vagyis a rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a vádlott nem tett olyan kijelentést, hogy a magánvádló szexpartner közvetítéssel foglalkozna.

A harmadfokú bíróság az előbbiek szerint rögzítette a videón található kijelentéseket. Ezek között nem szerepelt olyan, hogy a magánvádló állítása szerint a Kft. tőkeemelésére az ő pénzéből került volna sor, és olyan sem, hogy a magánvádló a banki igazolást meghamisította. Ezzel szemben csak az volt rögzíthető, hogy a vádlott pénzköveteléssel élt a magánvádlóval szemben, majd amikor bemutatott a magánvádló neki egy papírt, annak valódiságát megkérdőjelezte, de nem állított olyat, hogy ezt a magánvádló meghamisította volna. E kijelentések nem alkalmasak a becsület csorbítására. A pénzkövetelést ugyanis a polgári jog elismeri: ennek érvényesítése érdekében polgári per indítására bárki jogosult. Ugyanitt tisztázható egy igazolás valódisága, bizonyító ereje. Ebből következően az előbbiek peren kívüli megkérdőjelezése nem alapozza meg a rágalmazás vétségének megállapíthatóságát.

Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló objektív bizonyítékokat - a tárgyalási jegyzőkönyvet, a videokazetta anyagát - az egyéb bizonyítékok nem cáfolták, kétséget kizáró bizonyossággal nem volt megállapítható, hogy a vádlott a vád tárgyát képező kijelentéseket tette volna.

A harmadfokú bíróság által pontosított, kiegészített tényállás alapján nem tekinthető tévesnek a másodfokú bíróság felmentő rendelkezése az 1. pontban. Megjegyzendő, hogy a másodfokú bíróság által e pontban rögzítettek alapján nem lett volna törvényes a vádlott felmentése. Szemben a másodfokú bíróság indokolásával becsület csorbítására alkalmas ténynek minősül, ha valaki más szexpartner közvetítésével foglalkozó személyként tüntet fel. Az ilyen magatartás ugyanis - egyéb előfeltételek fennállása esetén - akár a Büntetőtörvénykönyvben szabályozott törvényi tényállás megállapítását is maga után vonhatja. A másodfokú bíróság 2. oldal utolsó, 3. oldal 1. bekezdésében írt indokaival a harmadfokú bíróság nem értett egyet, mivel éppen hogy negatív társadalmi megítélést vonhat maga után az ilyen közvetítő tevékenység. A harmadfokú bíróság által pontosított tényállás szerint azonban ilyen kijelentés megtörténte nem volt bizonyítható a vádlott részéről, ezért az e bűncselekmény alóli felmentésének jogi indoka a Be. 331. § (1) bekezdés, (3) bekezdés II. fordulatan, további 6. § (3) bekezdés b./ pontjának I. fordulatan alapuló bizonyítottság hiánya. Az előbbiekre tekintettel megalapozatlan volt a magánvádló elítélésért bejelentett fellebbezése.

Az elítélése miatti, felmentéséért bejelentett vádlotti fellebbezés alapos, védőjének észrevétele helytálló.

Az előző ponthoz hasonlóan a harmadfokú bíróság által rögzített tényállás szerint a vádlott sem a tőkeemeléssel, sem az igazolás hamisításával kapcsolatos kijelentést nem tett. E pontban sem volt így bizonyítható, hogy a vádlott elkövette volna a

terhére rótt, a Btk. 179. § (1) bekezdésébe ütköző rágalmazás vétségét. Nem tévedett a másodfokú bíróság, amikor a vádlott ezen kijelentéseit 1 rb. cselekményként értékelte. A tényállás változása folytán azonban - az előbb írt indokok alapján - tévesen állapította meg az első- és másodfokú bíróság a vádlott büntetőjogi felelősségét e cselekményben. A Fővárosi Ítéltábla a vádlottat e pontban is bizonyítottság hiányában mentette fel az ellene emelt vád alól.

Tekintettel arra, hogy a vádlottat az ellene emelt vád alól valamennyi vádpontban felmentette a bíróság a Be. 339. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 514. § (1) bekezdése alapján az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére nem lehetett kötelezni. Ebből következően a feljelentésre lerótt 5.000 forint eljárási illeték a magánvádlót terheli. Utóbbi jogszabályhelyre, valamint a Be. 514. § (4) bekezdésére figyelemmel ugyancsak a magánvádlót terheli a büntetőeljárás során felmerült, az állam által megelőlegezett, összesen 53.800 forint bűnügyi költség, amely a tanúknak kifizetett útiköltségből (7.550 forint), a harmadfokú eljárásban felmerült kazettamásolással kapcsolatos eseti szakértői díjból (31.250 forint), továbbá a magánvádló kötelező jogi képviseléből (15.000 forint) összegződött.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCII. törvény 52. § (1) bekezdése alapján a magánvádas eljárásban a fellebbezés illetéke 6.000 forint. Ezt sem az elsőfokú, sem pedig a másodfokú eljárásban nem róta le a magánvádló. A Fővárosi Ítéltábla az előbbi törvényhely alapján e két fellebbezéssel felmerült összesen 12.000 forint le nem rótt illeték megfizetésére kötelezte a magánvádlót.

Összességében a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg, hogy a vádlottat abban az 1 rb. rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól is felmentette, amiben a másodfokú eljárásban bűnössége megállapítása történt; bűnügyi költségekre kötelezését mellőzte, és helyette a magánvádlót kötelezte az állam által idáig megelőlegezett bűnügyi költség, továbbá a fellebbezési illeték megfizetésére.

A másodfokú bíróság ítéletét az előbbi rendelkezések tekintetében a Fővárosi Ítéltábla a Be. 398. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb, törvényes rendelkezéseit a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

B u d a p e s t, 2010. év október hó 27. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
tanács elnöke

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró

Dr. Székely Ákos s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 20.Bf.5189/2010/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 3.Bhar.159/2010/13. számú ítélete folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

B u d a p e s t, 2010. év október hó 27. napján

**Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke**

Kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző